

Нормативті-жарлықшы құжаттардың заң күші болады, осындай заң күші екі мәтінде де бірдей, қатаң сақталуы тиіс. Оларды аударғанда калька тәсілінің, лексикалық-грамматикалық құрылымының дәлме-дәл аударылуының себебі осыған байланысты. Нормативті-жарлықшы құжаттарға құрылымдық калька тән. Мысалдармен дәлелдеп көрелік.

Түпнұсқада:

Въезд в Республику Казахстан и выезд из Республики Казахстан иностранным гражданам разрешается по действительным заграничным паспортам по документам, их заменяющим, при наличии виз Республики Казахстан, если иной порядок не установлен соглашением Республики Казахстан с соответствующей страной.

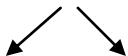
Аудармасы:

Шетелдік азаматтардың Қазақстан Республикасына келуіне және Қазақстан Республикасынан кетуіне, егер Қазақстан Республикасының тиісті елмен келісімі арқылы басқаша тәртіп белгіленген болмаса, Қазақстан Республикасының визалары болған жағдайда жарамды шетелдік паспорттары бойынша немесе олардың орнына жүретін құжаттары бойынша рұқсат етіледі.

Егер түпнұсқа мәтін публицистика стилінің стильдік белгілері бойынша тәржімаланса, онда лексикалық құрылымдар синонимдермен алмастырылады (мыс., Қазақстан Республикасы – біздің еліміз), модельдік дәнекерлеуші құралдардың да синонимдері алынады (мыс., бойынша – жөнінде – қатысты), сөйлем мүшелерінің орын тәртібі қазақ әдеби тілінің синтаксистік нормасына қарай шоғырланады. Ал біз көрсетіп отырған бастапқы мәтіннің аудармасында номенклатуралық атау – Қазақстан Республикасы – 4 рет; дәнекерлеуші форма – 2 рет қолданылған; сөйлем құрылышы орыс тіліндегі сөйлем құрылышына сәйкес келеді.

Берілген мәтіннің сөзбе-сөз аударылғанын былайша да дәлелдеуге болады:

Въезд и выезд иностранных граждан

субъект тобы

Шетел азаматтарының келуі және кетуі

Въезд в Республику Казахстан и выезд из Республики Казахстан

адвербиал тобы

Қазақстан Республикасынан келуіне және Қазақстан Республикасынан кетуіне

разрешается по действительным заграничным паспортам или по документам, их заменяющим

предикат тобы

жарамды шетелдік паспорттары бойынша немесе олардың орнына жүретін құжаттары бойынша рұқсат етіледі
если иной порядок не установлен соглашением Республики Казахстан с соответствующей страной

адвербиалды топ

егер Қазақстан Республикасының тиісті елмен келісім арқылы басқаша тәртіп белгіленген болмаса
действительный заграничный паспорт

адвербиалды – объект тобы

жарамды шетелдік паспорт

при наличии виз Республики Казахстан

адвербиалды топ

Қазақстан Республикасының визалары болған жағдайда

Тағы да бір мысалды талдаймыз:

Түпнұсқада:

Настоящие Правила разработаны в соответствии с Кодексом Республики Казахстан от 12 июня 2001 года “О налогах и других обязательных платежах в бюджет” (налоговый кодекс) и определяют

порядок составления Расчета сумм авансовых платежей и корпоративного подоходного налога по итогам налогового периода, по структурным подразделениям юридического лица (Расчет), предназначенного для распределения сумм авансовых платежей и корпоративного подоходного налога по итогам налогового периода, по структурным подразделениям, юридическими лицами, представляющими формы 100. 10, 100. 20, 120.00.

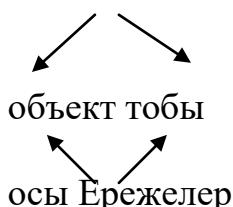
Аудармасында:

Осы Ережелер “Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы” Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 12 маусымдағы Кодексіне (Салық кодексі) сәйкес əзірленген және 100.10 110.00, 120.00 нысандарын көрсететін заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелері бойынша салық кезеңінің қорытындысы бойынша аванстық төлемдер мен корпорациялық табыс салығы сомаларын бөлуге арналған, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшелері бойынша салық кезеңінің қорытындысы бойынша аванстық төлемдер мен корпорациялық табыс салығы сомаларының есебін (бұдан əрі – Есен) жасау тәртібін айқындайды

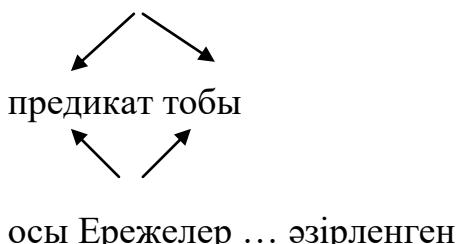
Бұл мәтіндерге айрықша стереотиптік тән.

Мәтіннің калька жолымен аударылғанын былайша топтастырып, нақтылай түсуге болады:

Настоящие Правила

настоящие Правила... разработаны

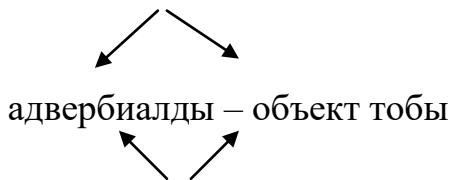

от 12 июня 2001 года

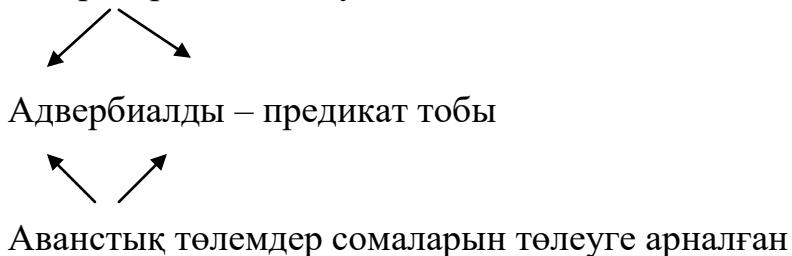
2001 жылғы 12 маусымдағы

О налогах и других обязательных платежах в бюджет

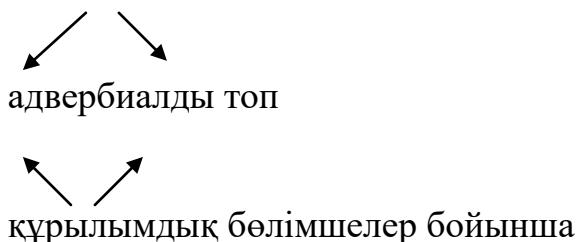

Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы

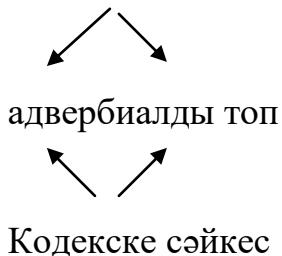
Для распределения сумм авансовых платежей

по структурным подразделениям

в соответствии с Кодексом

Фактілерден көрініп отырғанында, нормативті-жарлықшы құжаттардың аудармасында құрылымдық калька өте-мәте жоғары дәрежеде орын алады. Қоғам мүшелеріне, занды тұлғалар мен жеке тұлғаларға орындалуы міндетті мазмұндағы мәтін түзетін, түпнұсқасы орыс тілінде жасалатын, содан соң мемлекеттік тілге аударылатын нормативті-жарлықшы құжаттардың құрылымы үшін тұрақтылық, жоғары дәрежедегі стереотипизацияция тән.